

Akileraarusiinernik Aalajangiisartut aalajangiinerat

Kinaassutsimik uppersaaneq:	2024-21199
Aalajangiisoqarpoq:	19-03-2025
Aalajangiinerup tamanut saqqummiunneqarnera:	20. oktober 2025
Ukiut aningaasarsiorfiusut:	2019 - 2022
Qulequtaq:	Akileraarutit
Sammissami oqaatsit atorineqartut:	Taarsigassarsisimasut arlallit taarsigassarsiaasa erniaannut aningaasartuutit

Eqikkaaneq

Naammagittaalliuuteqarnermi pineqarpoq illusinermit atatillugu taarsigassarsiat erniannut ilanngaait, naammagittaalliuuteqartumik katissimallugu aappakuni peqatigalugu ingerlanneqartoq.

Naammagittaalliuuteqartoq isumaqarpoq, ernianut aningaasartuutini tamaasa ilanngaasarsinnaallugit, tassami illu maanna kisimiilluni pigaa, illumullu atukkat aamma kisimiilluni pigalugit.

Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik isumaqatigaat aalajangiinerannik, tassami akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup aalajangiinera taamaallaat aningaasanik taarsigassarsinissamut isumaqatigiissutinik tunngaveqarmat, taakkualu ilanngaatinut tunngaviusussaammata. Taarsigassarsiat ilanngaataannut ilanngaateqarnissamut pisinnaatitaanermi attartornissamut isumaqatigiisummi aalajangiineqartarpoq, kinaluunniit akiliisimagaluarpat.

Suliassami pissusiviusut

Naammagittaalliuuteqartoq 1. maj 2011-mili illumi najugaqartutut nalunaarsorsimavoq, taannalu uigisimasaniilu pisarisimavaat.

Aappariit ulloq 24. juni 2026 aallarnerfigalugu avissisimasutut nalunaarsorneqalerput. Avinneq pillugu eqqartuussineq naapertorlugu aappariit illuat naammagittaalliuuteqartup piginnassavaa. Uiusimasoq avinnermiit illumut tunngasunik ukioq ataaseq akiliisartussaavoq.

Piginnittussaanermut uppersaat 22. marts 2022-meersoq tunngavigalugu naammagittaalliuuteqartup uigisimasami illumik piginneqataassutaa tigusimavaa. Piginnittuunermut uppersaat malillugu ulloqarpoq, 24. juni 2017, tassami tassani nalunaarutigineqarmat piffissamit tassanga illu naammagittaalliuutigineqartumut akiligassanngortinneqartoq aammalu sukkulluunniit ajutoorutaasinnaasut tamarmik tassunga tullutik.

Illu pillugu taarsigassarsiat ernianullu ilanngaait ukiunut pineqartunut tunngasut atukkatut inunnik marlunnik atorineqarsimasutut nalunaarsorsimapput. Ernianut ilangaait affaat naammagittaalliuuteqartunut nalunaarsorsimapput affaalu naammagittaalliuuteqartup uigisimasaanut nalunaarsorsimallutik, taanna sionatigut aningaasanik taarsigassarsisumut aappaasimagami.

Ukiunut isertitaqarfiusunut 2010-2022-mut ernianut ilanngaait nalunaarutigineqarsimasut tunngavigalugit inaarutaasumik nalunaarsuisoqarsimavoq. Tamanna ima paasineqassaaq, naammagittaalliuuteqartoq illu pillugu taamaallaat ernianut ilanngaait affaanik pissarsisimammat.

2017-mi illunut akiligassat tamaasa isumagisimagamigit naammagittaalliuuteqartup Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik attavigisimavaa, Taamaattumik kissaatigaa, illumut ernianut ilanngaait tamaasa pigissallugit - tassa ernianut ilanngaait imminut nalunaarsorsimasut kiisalu uikuminut nalunaarsorsimasut tamaasa. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit suliarineqarneranut atatillugu naammagittaalliuuteqartup uppersarpaa, ernianut akilersuineq, atukkanullu erniat nammineq missingersuutitut kontoanik akilernerqartutut.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup itigartippaa ernianut ilanngaait tamaasa ilangaatigineqartarnissaannik, tassami ernianut aningaasartuutitut ilanngaateqarnissami naatsorsuutigineqarmat inatsisitigut akiitsunut pisinnaatitsissuteqarnissaq, tamatumalu erniaanik akilersuinissaq.

Naammagittaalliuuteqartup paasinninnera

Naammagittaalliuuteqartoq isumaqarpoq ernianut ilanngaait tamani ilanngaait pisassallugit, tassami 2017-miilli kisimi illumut piginnittuugami aammalu akiligassat tamaasa kisimi akilertarlugit.

Naammagittaalliuuteqartup oqaatigaa:

- Avinnermi eqqartuussinnermi aalajangerneqarpoq, naammagittaalliuuteqartoq juni 2017-miilli akiitsut nammineq akilersussallugit pisussaaffilerneqartoq.
- Naammagittaalliuuteqartup uikuata umiartorluni sulisuunera pissutaalluni pappiaqqat iluarsineqarneq ajulersimanerat tunngavigalugu illumik piginnittuuneq aatsaat pisortatigoortumik tunniunneqarpoq. Piginnittuunermut uppersaatip atsiorneqarnissaa aatsaat iluatsinneqarpoq 2022-mi taamaattumillu aningaaserivimmi attartukkat aatsaat iluarsineqarlutik november 2023-mi.
- Naammagittaalliuuteqartoq aningaasat nammineq akilersimasami erniaasa ilanngaatigineqarnissaanut itigartitsisoqarsimata, Inatsimmi pissutsit naammagittaalliuuteqartup atugarisai ilaatinneqanngillat, siornatigummi katissimallugu aapparisimasaq akiliisimanani ernianut ilanngaatinik pissarsisarsimammat.

Inatsisitigut malittarisassanut inatsisillu tunngavigalugit sulinermit innersuussinerit

Ernianut aningaasartuutit:

Pingaarnertut malittarisassaavoq aningaasarsiat akileraarutaannik nalunaarsuinnermi ernianik aningaasartuutit ilanngaatigineqarnissaat, tak. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 2. novembari 2006-imeersumi § 24, imm. 1.

Ernianut aningaasartuutit ilanngaatineqartarnerannut maleruagassat aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 15-mi ersarissumik allassimapput. Sillimmasiinermi matussusiisoqassappat piumasaqaataavoq:

- Akileraartussaataaneq
- Akileraartussaataasoq pisussaavoq akiitsut erniaallu akilissallugit.
- Erniat akiligassanngorput.
- Akileraartussaataasoq ukiut siuliini ernianut akiligassaqanngilaq.
- Erniat akiligassat illumut aalajangersimasumik pigineqartumut taarsigassarsianullu sillimmataasumut kalaallit nunaata avataani inissisimasumut attuumassuteqanngillat.

tak. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanninr. 9. 5. december 2008-mi allanngortinneqartumi § 15.

§ 15. Erniat isertitatut akileraaruserneqassapput ilanngaatineqassallutilluunniit ukiumi aningaasarsiorfiusumi erniat akilerneqartussaalerfianni. Ernianulli aningaasartuutit siumoortumik akiligassaalersut ukiumi aningaasarsiorfiusumi attuumassuteqarfignissaanni ilanngaatineqassapput, § 12, imm. 1 naapertorlugu. Akiligassaqartorli erniat akiligassanngortut akilernissaannut akissaqanngippat, erniat ilanngaatineqassapput isertitatulluunniit akileraaruserneqassapput ukiumi aningaasarsiorfiusumi erniat akilerneqarfignissaanni. Akileraaruseriffiup suliffeqarfiit aningaasalersuinerimik ingerlataqartunut suliffeqarfinnullu allanut, taamatut naatsorsueriaaseqarnermik atuissatut isigisariaqartunut, akuersissuteqarsinnaapput, erniat isertitatut akileraaruserneqassasut ilanngaatineqarlutilluunniit ukiumi aningaasarsiorfiusumi ernianut attuumassuteqarfiusumi. Taamatut periuseqarnissamik toqqagaasoq kingusinnerusukkut allanngortinneqarsinnaanngilaq.

Imm. Akileraartussaanerup aallartinnerani toqumik patsiseqanngitsumik allamik patseqartumik akileraartussaajunnaarnermi erniatigut isertitat aningaasartuutilluunniit il.il., piffissamut inuup pineqartup akileraartussaanerata nalaanut attuumassuteqartut, akileraarutaasussanik isertitat naatsorsorneqarneranni ilanngunneqassapput ilanngaatineqassallutilluunniit. Ernianik isertitat ilanngaattissalluunniit il.il. piffissamut attuumassuteqarfignissaannut agguaanneqassapput. Agguaaassinerimik piffissaq akileraartussaanerup aallartinnerani akileraartussaajunnarfimmiluunniit erniat kisimik pineqarput.

Imm. 3. Ernianut atasunut ilanngunneqartunulluunniit akiliutit, pisassarisanik erniaqartitanik allamut tunniussinerimik, isertitat naatsorsorneqarneranni akiliutinik pisassaqartumi ilanngunneqassapput. Akiliutit ilanngaatineqassapput akiliutinik akiliisussaasup isertitaanik naatsorsuinerimik. Akiliutit ilanngunneqassapput ilanngaatineqarlutilluunniit ukiumi aningaasarsiorfiusumi niueqatigiinnerup piffignissaanni. Ernianut atasunut ilanngunneqartunulluunniit akiliutit ukiumi aningaasarsiorfiusumi akiligassanngorfignissaanni erniat akileraarutaasussat naatsorsorneqarneranni ilanngunneqassapput. Immikkoortumi tassani maleruagassat akileraartussaasunut ernianut aningaasartuutit ernianullu isertitanik § 15, imm. 1, oqaaseqatigiit sisamaanni taaneqartut agguataarisunut atuutinnngillat.

Imm. 4 Imm. 4. Aningaasarsianut akileraaruteqaataasussanut tunngatillugu illuummut aalaakkaasumut Kalaallit Nunaata avataaniittumut piginnittoq naatsorsuutit makkuninnga ilanngussisannngilaq:

- 1) isertitat aningaasartuutillu,*
- 2) taarsigassarsiat ernialersornerannut aningaasartuutit illuutit pigilernissaanut imaluunniit ingerlannissaanut atorneqarsimasut,*
- 3) taarsigassarsiat ernialersornerannut aningaasartuutit illuummi qularnaveeqqusiinikkut qularnaarneqarsimasut.*

Inuit arlaqartut inatsisit naapertorlugit akiligassanut ernianullu akilersuinissamut pisussaataasinnaapput. Assersuutigalugu tamanna pisarpoq katissimasut illumik pisiniaarlutik attatoqatigiinnerisigut. Aappariit imminnut pisussaaffilerput, taaamaallillunilu attartortitsisup tamaasa akiitsut akilesorneqarnerani ernialersorneqarneranilu akiliisissinnaallugit. Assigiimmik imminnut pisussaaffilerunik ernianut ilanngaat aamma tamanut atuutissaq, qanorluunniit aappariinni ataasiinnaq akilersuitigiluarpat.

Akileraarusiinerimik Aalajangiisartut naliliineri tunngavilersuutaalu

Naammagittaalliuuteqartup uppersarsarpaa, illu siornatigut uiginikuusanilu pisiarisimasartik nammeneq kisimi pigisaralugu. Aamma taannaavoq illumut ernianik kisimiilluni akilersuisoq.

Naammagittaalliuteqartup kiisalu siornatigut uigisimasanilu realkreditimik attartugaannik kiisalu illu qularnaveeqqusiullugu aningaaservimmut attartugaannik paasissutissanik nalunaarutigineqarsimasunit tamanna takuneqarsinnaavoq. Taamaattumik naammagittaalliuteqartoq akiitsut affaannaannut pisussaatitaavoq, taamaattumillu ernianut ilanngaait affaannaannut ilanngaateqarsinnaalluni. Akilersuinissamut pisussaaffimmi kina akiitsunut akilersuisuunersoq apeqqutaanngilaq. Akilersuinissamut pisussaaffimmi inuk imaluunniit inuit inatsisit malillugit akiliisussatitaanersoq/sut malillugit tuttarpoq.

Naammagittaalliuteqartup avinnermut eqqartuussaanera naapertorlugu, taassumap illu 2017-mi tiguvaa, taamaattumillu aamma illumut aningaasartuutit akilertussaallugit. Pisoq tassaavoq naammagittalliuteqartoq uigisimasanilu iliusaat, tamannalu akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit akuliuffigineqarsinnaanngilaq. Avinneq pillugu eqqartuussinerup kingunerisussaanngilaa, akiligassaqaqfinnut akiligassanut aappariittut pisussaanerannik unititsineq. Akiligassaqaqfiit eqqartuussineq qanorluunniit inerneqaraluarpat piumasaqaatit tunniunneqarnissaannik naammagittaalliuteqartumut aamma naammagittaalliuteqartup iugisimasaanut sulii piumasaqarsinnaapput.

Akileraartarnermut inatsimmi taamaallaat tunngavigineqarsinnaapput attartornissamut isumaqatigiissutit ernianik akiliinissamut tunngavineqartut Attartukkat naammagittaalliuteqartup illumik pisineranut aningaasartuutitut tunngassuteqarput. Ilangaateqarnissamut pisussaaffimmut attuumassuteqanngilaq naammagittaalliuteqartup kisimi illu pigineraa aamma piginnittutut nalunaarsorneqarsimanersoq nalunaarsorneqarsimannginnorsorluunniit. Illuutit piginnittutut nalunaarsorneqarsimaneri pillugit aningaaseriviit piumasaqaataannut akileraartarnermut aqutsisoqarfik sunniuteqanngilaq.

Akleraartarnermi inatsimmi taamaallaat tunngavigineqartarpoq kina/kikkut attartukkanut pisussaanersoq/sut, tassa attartukkanut ernianut ilanngaateqarnissaq pisussaaffileereernermi agguanneqartarmata.

Taamaattumik akileraartarnermut siunnersuisoqatigiit tunngavissaqanngillat naammagittaalliuteqartumut ernianut aningaasartuutitut ilanngaateqartoqaqqinnissaanut.

Akileraartarnermik aalajangiisartut aalajangiinerat

2019-2022-mut Akileraartussaataasumut illu qularnaveeqqusiullugu ernianut ilangaait aamma realkreditimik atukkanut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup angissusiliinera **attanneqarpoq.**

Taamaalilluni naammagittaalliuteqartup Akileraarusiisarnernik Aalajangiisartunut naammagittaalliutaa ilalerneqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavigisat: Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 2. november 2006-imeersumi §-it 15 aamma 24.